

Programma 6 Financieel gezond

22 mei 2026

Maatschappelijke effecten

De gemeente is financieel gezond.

Beleidsnota's

Nota Grondbeleid Gooise Meren 2020

Grondprijzenbrief Gooise Meren

Nota Bovenwijkse voorzieningen gemeente Gooise Meren

Beleidsnota grondgebruik groen- en reststroken gemeente Gooise Meren

Erfpachtbeleid gemeente Gooise Meren 2017

Portefeuilleplan Vastgoed 2023

6.1. Financiën

Wat willen we bereiken?

Als gemeente gaan we bewust met ons geld om en zorgen we dat we op korte en lange termijn financieel gezond blijven. We gaan daarbij moeilijke keuzes niet uit de weg.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente streeft naar een solide financieel beleid. Wanneer er bezuinigd moet worden wordt nadrukkelijk gekeken naar de effecten op langere termijn. Andersom moet bij investeringen ook verder gekeken worden naar de opbrengst op langere termijn.
- de uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder en leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waar geld aan is besteed en welk effect is bereikt. De Algemene Reserve houden we op een verantwoord niveau.
- we onderzoeken of we moeten investeren in een domein overstijgende subsidiespecialist die kan helpen om interessante subsidies voor de gemeente binnen te halen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Investeringen temporiseren

In 2025 is zowel bij de totstandkoming van de Perspectiefnota 2026 als de Begroting 2026 de lijst van voorgenomen investeringen kritisch tegen het licht gehouden. Mede n.a.v. de bezuinigingsopgave die voor ons ligt. Gekeken is naar o.a. technische noodzaak van enkele herinrichtingsprojecten in de openbare ruimte als ook de praktische uitvoerbaarheid van elkaar opvolgende investeringen in het kader van de onderwijshuisvesting. Dit heeft ertoe geleid dat met name de planning van enkele projecten naar latere jaren is geschoven.

Rol subsidieadviseur uitwerken

In maart 2025 is een vaste subsidieadviseur (0,5 fte) aangenomen om meer subsidies voor Gooise Meren te verwerven. Met de afronding en operationalisering van het subsidiehandboek is het subsidieaanvraagproces verbeterd en is de subsidiekennis binnen de organisatie centraal geborgd, mede door de inzet van een subsidieadministratiesysteem. Daarnaast zijn meerdere afdelingen intensief ondersteund bij subsidieaanvragen. Dit heeft direct bijgedragen aan het succesvol binnenhalen van diverse provinciale en rijks-subsidies. Ook is er meer grip gekomen op het correct en tijdig afronden of verlengen van lopende projecten, waardoor onderbesteding en het terugbetalen van subsidies is voorkomen. In samenwerking met Regio Gooi & Vechtstreek zijn projecten geïdentificeerd voor mogelijke subsidiëring in het kader van de regionale investeringsagenda van de NOVEX MRA. Tevens is contact gelegd met de gemeente Hilversum om te verkennen of samenwerking bij (specifieke) subsidieaanvragen mogelijk is.

6.2. Vastgoed

Wat willen we bereiken?

Vastgoed is een belangrijk instrument voor de gemeente voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en het bereiken van doelstellingen bijvoorbeeld op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en toerisme en in het sociaal domein. We investeren op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- het uitvoeren van de vastgestelde vastgoedstrategie.
- we gaan verder met het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Gemeentelijke gebouwen verduurzamen

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en globale kosten voor verduurzaming van het vastgoed in eigendom van de gemeente. Op basis van een aantal criteria is voor ca 50 panden aan de hand van kengetallen en standaard model gebouwen inzicht gegeven in de kansen voor verduurzaming.

Aan de hand van deze inzichten wordt een advies uitgewerkt, met daarin een meer concreet voorstel over welke panden met welke maatregelen de komende jaren te gaan verduurzamen. Inclusief een bijbehorend investeringsvoorstel en mogelijkheden voor subsidie.

Dit voorstel wordt in 2026 aan college en raad voorgelegd voor verdere besluitvorming.

Kosten vastgoed doorbelasten

Het nieuw ingevoerde vastgoedmanagement systeem (VBS Online) is gevuld met alle contractinformatie voor gemeentelijke panden en gronden. Dat heeft nog scherper inzicht gegeven in de stand van zaken en de acties die nodig zijn voor het maken van duidelijker afspraken met huurders en gebruikers. Voor een aantal panden / locaties zijn afspraken aangescherpt of zijn gesprekken met gebruikers gestart om tot hernieuwde afspraken te komen. Op een aantal dossiers zijn nog openstaande onduidelijkheden over vergoedingen opgelost. Aan de hand van het inzicht vanuit VBS Online wordt de komende jaren extra inzet gepleegd op het verder aanscherpen en verduidelijken van afspraken voor huur en gebruik van gemeentelijk vastgoed en de financiële afhandeling daarvan.

Portefeuilleplan vastgoed herzien

Vanwege beperkingen in de capaciteit als gevolg van een vacature is de herziening van het portefeuilleplan nog niet afgerond. Eind 2025 hebben we de vacature succesvol weten in te vullen. Aan de hand van de uitvoeringspraktijk in de periode sinds de vaststelling van het eerste portefeuilleplan in 2023 is er een beeld op de verschillende panden en de mogelijke afwegingen over het eigendom van die panden. Deze praktijk inzichten worden ingebracht bij het voorstel voor de herziening van het portefeuilleplan dat in 2026 wordt opgesteld.

6.3. Grondbeleid

Wat willen we bereiken?

We hanteren een grondbeleid dat concrete richting geeft aan hoe de gemeente omgaat met haar rol en positie in de ruimtelijke ontwikkeling. Het is een middel voor het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente en grondeigenaren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente gaat onderzoeken wat de mogelijkheden en voordelen zijn van het voeren van een actiever grondbeleid in de toekomst.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Nota Grondbeleid actualiseren

We hebben een eerste analyse van de huidige Nota Grondbeleid gedaan. De basis van de huidige nota is situationeel grondbeleid. Dat wil zeggen dat we per situatie bekijken wat de best passende manier is om met de eigendomssituatie om te gaan en welke rol de gemeente daarin wil spelen. Op basis van een helder afwegingskader kunnen we kiezen. De nota omschrijft de afweging op het marktinitiatief aan de hand van de rol, de grondpositie, het risicoprofiel en rendement van de vormen van grondbeleid, zodat de gemeente een weloverwogen keuze kan maken per situatie. Dit is nog steeds een goed en passend vertrekpunt voor ons grondbeleid, wat maakt dat ons inziens een integrale herziening niet noodzakelijk is.

De Nota Grondbeleid moet worden geactualiseerd naar de Omgevingswet en de meest actuele stand van zaken wat betreft de relatie met ander (landelijk en meer lokaal) beleid. Ook nemen we flankerend beleid mee, namelijk de Nota Bovenwijks. De grondprijzenbrief wordt al jaarlijks in december geüpdatet. De actualisatie wordt voor de zomer van 2026 verder uitgewerkt en na het zomerreces met de raad besproken.

6.4. Belastingen

Wat willen we bereiken?

De dienstverlening waar leges tegenover staan, is zo veel mogelijk kostendekkend en daarbij sturen wij op efficiëntie. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. We benaderen de woonlasten integraal en streven ernaar om deze zo min mogelijk te verhogen en de gemeentelijke voorzieningen daarbij in stand te houden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de OZB stijgt niet meer dan de inflatie. Als in een uitzonderlijk geval, vanwege zwaarwegende redenen van lokale aard, een verdere stijging noodzakelijk lijkt, kan dit uitgangspunt worden heroverwogen.
- bij het heffen van leges streeft de gemeente naar kostendekkendheid. Ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffenheffing en rioolbelasting volgen wij nauwgezet.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 6:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Archief Gooi en Vechtstreek
- Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

<i>Financieel gezond</i> <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Financien	31.593	32.070	31.749	32.707
Vastgoed	8.185	7.107	6.401	7.311
Grondbeleid	624	661	734	817
Belastingen	1.295	747	897	1.172
Totaal	41.697	40.586	39.781	42.007
Baten				
Financien	112.411-	117.686-	119.923-	123.384-
Vastgoed	3.108-	3.275-	2.219-	3.100-
Grondbeleid	430-	-	-	-
Belastingen	12.989-	13.616-	13.619-	13.520-
Totaal	128.938-	134.577-	135.760-	140.005-
Resultaat voor bestemming	87.241-	93.991-	95.978-	97.997-
Toevoegingen reserves				
Financien	7.943	-	1.418	1.418
Grondbeleid	-	2.190	-	-
Totaal toevoegingen reserves	7.943	2.190	1.418	1.418
Onttrekkingen reserves				
Financien	12.700-	4.400-	7.638-	7.585-
Vastgoed	-	-	-	-
Grondbeleid	399-	-	222-	222-
Totaal onttrekkingen reserves	13.099-	4.400-	7.860-	7.807-
Resultaat voor bestemming	5.156-	2.210-	6.442-	6.389-
Resultaat na bestemming	92.397-	96.200-	102.421-	104.387-

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025		
Onderdeel programma 6	Verskil (€ x 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
Algemeen <i>Doorbelastingen</i> Er is in 2025 per saldo sprake van een voordeel van € 0,7 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door extra inkomsten a.g.v. uitleen personeel aan de Regio en urendoorberekening aan zaken waarvoor wij externe vergoedingen ontvangen	724	V

(zoals Oekraïne en Toeslagenaffaire). Zie hieronder bij doorbelasting het totaaloverzicht van de organisatie.		
<p><i>Financiën</i></p> <p>De uitkering uit het Gemeentefonds is hoger uitgevallen (V € 2.684K). Hiervan is €1,1 miljoen de uitkomst van de decembercirculaire waarover uw raad met een raadsmededeling is geïnformeerd. De gemeente heeft een incidentele nabetaling gekregen van € 1,5 miljoen over 2024 die verband houdt met de herrekening van een specifieke maatstaf 'huishoudens met laag inkomen met drempel'.</p> <p>Het vrijvallen van de stelpost afschrijvingen is bij de actualisatie van de kapitaallasten in de begroting abusievelijk niet meegenomen. (N € 674K)</p> <p>Vrijval liquidatiesaldo beheerstichting TCCS (Spant!) V € 548K en treffen voorziening debiteur Warmtebedrijf (N € 605K).</p> <p>Div. kleine verschillen (N € 479K; overhead, rentelasten en BTW-naheffing)</p>	1.474	V
<p><i>Vastgoed</i></p> <p>Afspraken rondom de kostprijs dekkende huur hebben geleid tot een afrekening voorgaande jaren voor de Lunet (V 400K).</p> <p>Afboeking boekwaarde installaties per ultimo 2026 i.v.m. voorgenomen afstoten zwembad De Lunet (N € 387K)</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V €140K)</p>	153	V
<p><i>Grondbeleid</i></p> <p>Bijdrage toegangsweg KPN-locatie (N € 75K)</p> <p>Diverse kleinere verschillen (N € 100K)</p>	175	N
<p><i>Belastingen</i></p> <p>Er is een taxateur niet-woningen ingehuurd die naast de reguliere taken ook is ingezet voor kwaliteitsverbetering van de taxatiegegevens. Dit traject heeft geleid tot meer ureninzet dan begroot (N € 110K). De OZB-opbrengst is uiteindelijk lager uitgevallen (N € 100K).</p>	210	N
Totaal	1.966	V

Investerings

In dit programma zijn geen investeringsuitgaven gepland in 2025.

Het totale investeringsvolume van alle programma's bedraagt € 30,8 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting en dus in beginsel afgedekt binnen de begroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Indicatoren

Doorbelastingen

Excel-tabel

Doorbelastingen

Realisatie 2025 t.o.v. begroting inclusief wijzigingen 2025			
Programma	Omschrijving programma	(x € 1.000)	(V= Voordeel, N=Nadeel)
1	Voor en van iedereen	191	V
2	Kansrijk opgroeien	-18	N
3	Passend wonen in een groene omgeving	-165	N
4	Economisch vitaal en bereikbaar	114	V
5	Duidelijke en transparante dienstverlening	-186	N
6	Financieel gezond	724	V
Totaal doorbelasting aan exploitatie		660	V

Omschrijving (toelichting)

Op de afdelingsbudgetten (inclusief overheadkosten) is er in 2025 per saldo € 0,7 miljoen minder uitgegeven (op een totaalbudget van € 58 miljoen). Dit wordt met name veroorzaakt door extra inkomsten (in programma 6) a.g.v. uitleen personeel aan de Regio en urenrekening aan zaken waarvoor wij externe vergoedingen ontvangen (zoals Oekraïne en Toeslagenaffaire).

Investerings

Investerings

In dit programma zijn geen investeringsuitgaven gepland in 2025.

Het totale investeringsvolume van alle programma's bedraagt € 30,8 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting en dus in beginsel afgedekt binnen de begroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.